

**Posudek pověřeného akademického pracovníka
na rigorózní práci
Mgr. Jana Soukupa
„Dohoda o vině a trestu“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 76 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, čtyř kapitol a závěru. Okruh použité literatury a dalších pramenů je přiměřený zvolenému tématu, a zahrnuje i řadu prací zahraničních autorů. Vnější úprava práce je dobrá. Práce je doplněna několika přehlednými tabulkami a grafy. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své práce zvolil problematiku, která bývá tématem kvalifikačních prací v širším rámci věnovaném odklonům v trestním řízení. Ačkoliv se nejedná o institut nikterak nový, jeho uplatnění v justiční praxi je stále poměrně řídké. Z tohoto hlediska se proto jedná o téma aktuální, otevřené dalším úvahám a proto jeho zpracování je nepochybně účelné a přínosné.

Analyticko-syntetická metoda a rovněž metoda komparace, které autor ve své práci použil, plně odpovídají zaměření práce a vytyčeným cílům.

Po úvodním nastínění cílů a zaměření práce se autor nejprve věnuje historii zkoumaného institutu v systému common law, a to od ojedinělých kauz až po institucionalizaci nejdříve ve Spojených státech amerických a ve Velké Británii a později i ve státech západní Evropy. Na to navazuje dobře zpracovaný pohled na legislativní snahy po zavedení odpovídajícího institutu v České republice, které nakonec vyústily v roce 2012 v zakotvení institutu dohody o vině a trestu.

Navazující kapitola je věnovaná konfrontaci argumentů pro zavedení zkoumaného institutu a proti jeho zavedení. Na podkladě prací Musila a Jelínka je autorem především analyzován problematický vztah institutu k základním zásadám trestního řízení. Zvláštní pozornost je přitom důvodně věnována problematice rovnosti osob, a to nejen v přístupu k danému institutu, ale rovněž pokud jde o rozdíly v odsuzujících rozhodnutích mezi osobami, které dohodu akceptovaly a byly za to „odměněny“ a osobami, které dohodu z různých důvodů neakceptovaly. Zajímavé jsou úvahy autora o vhodnosti jednotlivých typů pachatelů k uzavření dohody o vině a trestu, a to na základě typologie pachatelů podle Čírtkové. Jakkoliv obecně dohoda o vině a trestu je zajisté v souladu s principy restorativní justice, nelze ovšem její význam pro poškozeného přeceňovat. Zmiňováno je důvodně i nebezpečí korupce, na které již Musil ve své práci upozorňoval, a to nejen ve vztahu obviněný – poškozený, ale i ve vztazích mezi dalšími subjekty.

Třetí kapitola práce se zabývá rozbořem současné právní úpravy institutu dohody o vině a trestu v českém trestním právu. Výstižně jsou uvedeny změny, které přinesla novela č. 333/2020 Sb., včetně důvodů, které k jejich přijetí vedly, jakož i předpokládaného efektu těchto změn. Správně jsou vymezeny pozitivní i negativní podmínky sjednávání dohody, jakož i povaha a důsledky prohlášení obviněného o spáchání skutku, pro který je stíhán, a dále formální a obsahové náležitosti dohody. Popis postupu soudu po doručení návrhu na schválení dohody a vymezení důvodů následných rozhodnutí soudu jsou rovněž správné. Korekturám však bohužel unikly překlepy „plea gargaining“ (str. 5 a 7) a formulace o tom, že ochranné opatření ukládá státní zástupce (str. 48), resp. že proti rozsudku soudu o schválení dohody se podává stížnost (str. 62). Uvedená kapitola je pak účelně doplněna o charakteristiku zvláštností při sjednávání dohody s právníky osobami a s mladistvými.

Poslední kapitola práce je věnována poměrně přehlednému rozboru právní úpravy zkoumaného institutu ve Spolkové republice Německo a ve Slovenské republice, a to se zvláštním zaměřením na odchylky oproti úpravě české, což lze určitě hodnotit pozitivně.

Závěr práce pak stručně shrnuje základní teze, ke kterým autor ve své práci dospěl.

Celkově lze konstatovat, že autor ve své práci prokázal, že se podrobně seznámil se zvolenou problematikou na základě zpracování normativních a literárních zdrojů, včetně pramenů zahraničních. S literárními prameny autor pracuje zcela funkčně. Lze ovšem připustit, že místy má práce poněkud popisný charakter, bez hlubší koncentrace na sporné nebo problematické aspekty zkoumaného institutu. Na druhou stranu lze kvitovat, že se autor snažil pojmut problematiku dohody o vině a trestu v komplexu všech souvislostí. Odhlédneme-li od shora zmíněných nedůsledných korektur, lze celkový jazykový projev autora v zásadě hodnotit kladně.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce splňuje základní požadavky kladené na rigorózní práci, a proto ji ještě lze doporučit k obhajobě.

Při obhajobě své práce by se autor mohl vyjádřit k otázce, jak bude soud postupovat v případě, kdy po doručení návrhu na schválení dohody o vině a trestu soudu nebo dokonce až ve veřejném zasedání soudu o návrhu na schválení dohody o vině a trestu bude zjištěna formální vada dohody, např. chybné uvedení čísla paragrafu.

V Praze dne 6.4.2021

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
pověřený akademický pracovník